

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor we geen maatregelen hebben getroffen, maar die voor de financiële positie van onze gemeente wel van materiële betekenis kunnen zijn. Onder weerstandscapaciteit verstaan we de middelen en mogelijkheden waarover we beschikken om niet-begrote kosten te dekken. Denk hierbij met name aan de algemene reserve. Volgens de nota 'reserves en voorzieningen' houden we als ondergrens 10% van het uitgavenniveau van de jaarbegroting aan als de norm voor het weerstandsvermogen. Dit bedrag dient in de algemene reserve aanwezig te zijn. In deze paragraaf vindt u een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, de risico's en het beleid dat wij op dit gebied voorstaan.

Weerstandscapaciteit

We berekenen de weerstandscapaciteit aan de hand van de volgende elementen:

1. De omvang van de vrij aanwendbare reserves
Hieronder valt allereerst de algemene reserve. Dat geldt alleen indien we de rente daarvan niet benutten voor de exploitatie. Wanneer we de rente in de begroting als structurele inkomstenbron gebruiken, is de algemene reserve niet meer vrij aanwendbaar. Iedere aanwending betekent dan immers een verlaging van de rente-inkomsten, wat leidt tot een exploitatietekort. Ook bestemmingsreserves kunnen vrij aanwendbaar zijn. Bij de bestemmingsreserves onderscheiden we verplichte en intentionele reserves. De raad kan de bestemming van verplichte reserves niet wijzigen. Dit zijn bijvoorbeeld reserves op basis van rijkssubsidies. Van intentionele reserves kan de raad de bestemming wel wijzigen. Omdat de verdeling naar verplichte en intentionele bestemmingsreserves moeilijk te maken is, laten we ze bij de berekening van het weerstandsvermogen buiten beschouwing.
2. De hoogte van de post onvoorzien
De post onvoorzien bedraagt voor 2020 een budget van € 26.117.
3. Stille reserves
De verpachte, verhuurde en te verkopen weilanden zijn getaxeerd in 2007. Inclusief de overige gronden en verhuurde panden zou dit bij verkoop een opbrengstpotentie van circa € 2 miljoen (kunnen) opleveren. Van 2008 tot en met 2018 zijn er diverse stukken en stukjes grond en woningen verkocht voor in totaal €700.000. Omdat de verkoop bij een groot deel van de gronden en overige eigendommen voornamelijk niet aan de orde is, nemen wij het restant opbrengstpotentieel van €1.300.000 NIET op onder de stille reserves.

Hiernaast heeft de gemeente aandelen in de HVC (via VVI) en BNG. De werkelijke waarde van de aandelen ligt ver boven de balanswaarde. Vanwege de zeer beperkte verhandelbaarheid van de betreffende aandelen, wordt hier normaliter bij de bepaling van de stille reserves niets opgenomen.

In totaliteit bedraagt de weerstandscapaciteit voor onze gemeente:

Omschrijving	Per 31-12-2020
Vrij aanwendbare reserve	€ 4.944.725
Post onvoorzien	€ 26.117
Stille reserves	€ 0
Totaal	€4.970.842

Risicobeheersing

De nota Strategisch Risicomanagement uit 2013 geeft aanwijzingen voor een gestructureerde en systematische aanpak van het risicomanagement. Hierin is meegenomen dat we op basis van het risicoprofiel beheersmaatregelen definiëren. Hierbij maken we een keuze uit de volgende beheersmaatregelen:

- **Vermijden:** Dit houdt in dat het beleid waar een risico door ontstaat wordt beëindigd, op een andere manier wordt vorm gegeven of geen beleid gestart wordt dat een risico met zich meebrengt.

- **Verminderen:** Het risico afdekken door middel van een verzekering, voorziening of budget in de begroting.
- **Overdragen:** Het beleid dat een risico met zich meebrengt uit laten voeren door een andere partij die daarbij ook de financiële risico's overneemt.
- **Accepteren:** Accepteren dat er een risico is en de eventuele financiële schade volledig via de weerstandscapaciteit af dekken.

Voor de overige programma's zijn de bekende risico's financieel vertaald en gerelateerd aan het weerstandsvermogen.

Toelichting van de in de tabel genoemde risicokansen:

Risicokans	Rekenpercentage	Risico
1	5%	Laag
2	25%	Ruim
3	50%	Hoog

Progr.	Risico	Financieel belang	Risico kans	Reken %	Risico bedrag
1	Digitale Agenda 2020	€ 100.000	2	25%	€ 25.000
2	Planologische procedures en aangaan overeenkomsten	€ 100.000	1	5%	€ 5.000
	Implementatie Omgevingswet	€ 50.000	2	25%	€ 12.500
3	Inkomensvoorziening	€ 600.000	2	25%	€ 150.000
	Participatie	€ 200.000	2	25%	€ 50.000
	Verstrekkingen Sociaal Domein	€ 400.000	2	25%	€ 100.000
4	Flexibilisering jeugdgezondheidszorg	€ 200.000	2	25%	€ 50.000
	Beheer sportcomplexen en BTW	€ 40.000	2	25%	€ 10.000
	Leerlingenvervoer	€ 216.000	2	25%	€ 54.000
5	Aandeelhouderschap HVC	€ 5.396.000	1	5%	€ 269.800
6	Gemeentegaranties	€ 4.465.000	1	5%	€ 223.250
	Algemene Uitkering	€ 21.689.000	1	5%	€ 1.084.450
	Bedrijfsvoering (OVER-gemeenten)	€ 8.614.200	1	5%	€ 430.710
TOTAAL					€ 2.464.710

Het totale bedrag van eventueel zich voordoende risico's bedraagt bijna € 2.500.000. Ter vergelijking met de hiervoor gehanteerde methode van 10% van de totale exploitatielasten: hier zou voor 2020 een bedrag van € 3.564.000 uit gekomen zijn. Door het kwantificeren is dit risicobedrag dus een stuk lager geworden. De hiervoor vermelde weerstandscapaciteit van ca. € 4.970.800 is dus zeker ruim te noemen.

Ratio

Voor de in de organisatie noodzakelijk geachte weerstandscapaciteit in relatie tot de geïnventariseerde risico's, hanteren we een ratio van >1.

Beheersmaatregelen per risico

Risico management programma 1

Beheersen risico Digitale Agenda 2020 (DA2020)

Onder regie van de Digicommissaris maken overheidsorganisaties plannen over de voortgang en (door)ontwikkeling van een veilige en betrouwbare digitale overheid. Deze plannen worden vastgelegd in het nationale programma Digitale Agenda 2020 (DA2020), dat jaarlijks wordt herijkt. Naast commitment van alle overheden is de rijksfinanciering een blijvend punt van aandacht. De landelijke planning binnen de Digitale Agenda is niet altijd helder, en bovendien stelt het rijk niet voor alle activiteiten middelen beschikbaar. Het risico is aanwezig dat de gemeente hierdoor voor een voldongen feit wordt geplaatst, en zelf voor de financiering zorg dient te dragen.

Beheersmaatregel:

- De implementatie van onderdelen van het programma Digitale Agenda 2020 laten wij gelijk oplopen met de overige ontwikkelingen van onze informatisering en automatisering. Op het moment dat dit voor de inrichting van onze processen noodzakelijk is, sluiten wij ook de relevante onderdelen van de Digitale Agenda 2020 aan. Op deze wijze gaan we kostenefficiënt te werk.

Risico management programma 2

Beheersen risico Omgevingswet

Het rijk geeft aan dat de nieuwe Omgevingswet wordt uitgesteld tot 2021. Er is nog geen exacte financiële vertaling gemaakt van de implementatiekosten. Reden daarvoor is dat de hoogte van die kosten geheel onbekend was, evenals wanneer deze kosten dan gemaakt moeten worden. In 2018 zijn wij gestart met een inventarisatie van de opgaven die bij de implementatie van de Omgevingswet horen. In 2019 vertalen wij de inventarisatie in een routekaart waarbij wij in 2021 voorbereid zijn op de invoering van de Omgevingswet. Op basis van de routekaart kunnen wij dan bepalen wat de kosten voor de invoering van de Omgevingswet zullen worden. Voor de periode rond de invoering van de Omgevingswet moet rekening worden gehouden met aanzienlijke kosten voor de implementatie. Digitalisering en opleiding zijn hierin grote kostenposten. In het Voorjaarsbericht 2019 is er voor de jaren 2019 t/m 2021 een budget voor de implementatie van €144.000 beschikbaar gesteld. Toch blijft er nog een risico bestaan dat de werkelijke kosten hoger uitvallen.

Beheersmaatregel:

- Dit risico wordt zoveel mogelijk beheerst op basis van een goed plan van aanpak en door het ambitieniveau aan te laten sluiten bij de beschikbare middelen.

Beheersen risico planologische procedures en aangaan overeenkomsten

Er is een risico aan het meewerken aan planologische procedures en het aangaan van overeenkomsten met ontwikkelaars. Er kan planschade ontstaan, een ontwikkelaar kan failliet gaan en er kunnen geschillen ontstaan over de uitvoering van werkzaamheden.

Beheersmaatregel:

- Dit risico wordt beheerst door het maken van sluitende afspraken in planschadeovereenkomsten en anterieure overeenkomsten met ontwikkelaars.
- We zetten in op wijziging van het planologisch gebruik.

Risicomanagement programma 3

Beheersen risico inzake inkomensvoorziening

De cliënten met een beperking vinden lastiger een baan en stromen daardoor niet snel uit de uitkering of hebben voor zijn/haar hele werkzame leven een aanvullende uitkering nodig. Er komt een groep die alleen middels een loonkostensubsidie voor onbepaalde tijd een baan zal vinden. We gaan hierdoor meer en langduriger uitkeringen verstrekken.

De hoogte van het budget voor de inkomensvoorziening wordt op basis van het aantal verstrekte uitkeringen van 2 jaar ervoor (t-2 systematiek) door het Rijk aan de gemeente vastgesteld. Dit betekent dat de gemeente een lager budget ontvangt wanneer het uitkeringsbestand binnen deze 2 jaar is gegroeid. Om deze schommelingen op te vangen was er een bestemmingsreserve voor de inkomensvoorzieningen ingesteld. Om (een deel van) het tekort in 2018 op het uitkeringsbudget op te vangen is deze bestemmingsreserve per ultimo 2018 volledig benut. Bij de Jaarstukken 2018 is deze reserve opgegaan in de reserve Sociaal Domein (voorheen reserve Wmo, Jeugdhulp en Participatie).

Beheersmaatregelen:

- Budgetbewaking en monitoren van de financiële cijfers per kwartaal.
- Maandelijks overleg met team werk en inkomen over de opbouw van het huidig cliëntenbestand, kenmerken instroom en mogelijke knelpunten in de doorgeleiding naar werk.
- Strakkere controle op cliëntniveau op de meewerkplicht en zo nodig handhaving inzetten.

Beheersen risico inzake Participatie

De doelgroep met een beperking zal lastiger een geschikte baan vinden. Op de werkplek zal langdurig begeleiding plaats moeten vinden om de baan ook te behouden. Het beschikbare budget om te kunnen investeren in cliënten om de kans op een betaalde baan groter te maken wordt kleiner. We zullen met minder budget meer moeten doen om meer uitstroom of gedeeltelijke uitstroom te realiseren.

Beheersmaatregel:

- Budgetbewaking en monitoren van financiële cijfers per kwartaal.
- Duidelijke en transparante afspraken met externe partners die voor ons een deel van de instrumenten uitvoert.
- Periodiek overleg met externe partners waar de behaalde resultaten worden getoetst aan de afspraken.
- Cliëntbestand helder in beeld brengen met de kwaliteiten die de cliënten bezitten. Op deze wijze zal een vacature die wordt opengesteld sneller ingevuld worden.

Beheersen risico inzake Sociaal Domein

De kosten voor de verstrekkingen Wmo, Jeugdhulp en Participatie zijn afhankelijk van de vraag en hebben een open einde. De vraag en kosten van toegekende voorzieningen fluctueren. Veranderingen in de zorg, de vergrijzing en het scheiden van wonen en zorg leiden mogelijk tot extra druk op de budgetten voor het sociaal domein. Door de tekorten op de Jeugdhulp is de reserve Sociaal Domein naar verwachting uitgeput per ultimo 2019.

Beheersmaatregelen:

- We bewaken het budget en monitoren de uitgaven aan ondersteuning door gecontracteerde aanbieders. Hierover wordt naar het bestuur gerapporteerd zodat het budgetplafond kan worden bewaakt.
- Voor de tekorten op jeugd worden regionaal de handen ineengeslagen om landelijk te lobbyen voor extra middelen.

Risicomanagement programma 4

Beheersen risico flexibilisering jeugdgezondheidszorg

Een ontwikkelrichting in het nieuwe beleid jeugdhulp is de samenwerking tussen Centrum Jong en het Jeugdteam. De jeugdgezondheidszorg, uitgevoerd door Centrum Jong, valt als taak onder de gemeenschappelijke regeling GGD. Het is nog niet duidelijk wat deze samenwerking voor gevolgen heeft voor de Gemeenschappelijke regeling en voor de hoogte van de gemeenschappelijke bijdrage.

Beheersmaatregel:

- We volgen en sturen deze ontwikkelingen door deelname in het AB van de GGD (opdrachtnemer) en in het portefeuillehoudersoverleg Jeugd (opdrachtgever).

Beheersen risico inzake beheer sportcomplexen en btw

Tot en met 2018 exploiteerden enkele organisaties (sportverenigingen/stichtingen, sportfondsen) de sportvoorzieningen "in de btw". Dat wil zeggen dat men de btw op inkoop kon terugvorderen van de belastingdienst. Per 1 januari 2019 is de fiscale wetgeving zodanig aangepast dat deze btw-optie niet meer mogelijk is. Daarvoor in de plaats is voor verenigingen/stichtingen een subsidieregeling (BOSA) gekomen waarmee men het verlies kan opvangen. Voor gemeenten is ook een subsidieregeling (SPUK) gekomen. Wellicht kan die ook een oplossing bieden in situaties waar de btw-optie en de BOSA niet werken. We denken dan met name aan de gemeentelijke sporthallen/zwembad. Al met al is er ten tijde van het opstellen van de kadernota 2020/2023 mogelijk een risico ten aanzien van de sporthallen en het zwembad, maar kunnen wij niet aangeven in welke mate dit risico zich vanaf 2020 zal voordoen.

Beheersmaatregelen:

- In gesprek blijven met sportverenigingen en op de voor hen beschikbare subsidieregeling wijzen.
- In 2019 inventariseren we waar de wijzigingen in wetgeving tot knelpunten leiden.

Beheersen risico inzake leerlingenvervoer

De kosten van leerlingenvervoer wordt gefinancierd op basis van een open einderegeling. Het aantal kinderen dat gebruik maakt van de regeling is onvoorspelbaar en varieert per schoolperiode. Grootste kostenpost is het aangepast vervoer omdat er geen grip is op deelname van het aantal leerlingen en het aantal gereden ritten per dag. Door de aanbesteding in 2017 is er nu maar één aanbieder van aangepast vervoer en is de route-indeling in één hand waardoor vervoer efficiënt verloopt.

Beheersmaatregel:

- Het leerlingenvervoer wordt gemonitord. Elk kwartaal wordt een rapportage geleverd, waardoor het verbruik inzichtelijk is.
- Gericht communiceren met basisscholen, speciaal onderwijs en medisch kinderdagcentrum over het aanvraagproces leerlingenvervoer bij de gemeente en de voorwaarden om in aanmerking te komen.

Risicomanagement programma 5

Beheersen risico aandeelhouderschap HVC

Gemeente Wormerland is partner van de gezamenlijke regeling Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken (VVI). Vanuit de VVI is de NV HVC opgericht. Hierdoor is er minder directe bestuurlijke invloed. Het is mogelijk dat Wormerland financieel wordt aangesproken indien HVC onverhoopt in financiële problemen komt. Wormerland staat nl. mede garant voor de door HVC aangetrokken langlopende geldleningen en eventuele verliezen.

Beheersmaatregel:

- Op basis van aandeelhouderschap kunnen gemeenten een gezamenlijk beleidsstandpunt innemen richting VVI;
- Gemeenteraad kan haar controlerende en toezichhoudende taak op HVC uitoefenen door een zienswijze te geven op de begroting en jaarrekening van de VVI.
- in 2017 genomen beheersmaatregel: Na overleg met de aandeelhouders is met de HVC afgesproken dat uiterlijk in 2024 de garantstelling van de financiering door de aandeelhouders een keuze te laten zijn. Hiertoe dient de solvabiliteit van HVC verhoogd te worden. Deze verhoging loopt voor op schema, waardoor de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) heeft besloten om de hoofdelijke aansprakelijkheid van de door de aandeelhouders gegarandeerde leningen er af te halen. Hierdoor staan de aandeelhouders niet meer elk op zich garant voor het volledige bedrag van de gegarandeerde leningen maar gewoon naar rato van het eigen aantal aandelen.

Risicomanagement programma 6

Beheersen risico Algemene Uitkering

Bij de Algemene Uitkering wordt de “samen trap op/samen trap af” systematiek gehanteerd. Als de rijksuitgaven dalen, daalt de Algemene Uitkering mee en vice versa. Uit ervaring blijkt dat dit zowel negatieve als positieve effecten kan hebben voor de gemeente.

Beheersmaatregel:

- Gedurende het begrotingsjaar verwerken wij aanpassingen in de algemene uitkering in de P&C cyclusdocumenten. Risico's op grote mutaties monitoren we door het jaar heen en rapporteren we aan de Raad.

Beheersen risico gemeentegaranties

Het huidige beleid van de gemeente is om geen garanties op geldleningen meer te verstrekken tenzij er zwaarwegende belangen zijn waarbij het verstrekken van een garantie toch gewenst is. Wormerland staat nog (gedeeltelijk) garant voor in het verleden verstrekte leningen van derden. Naast het in programma 5 beschreven risico van de garantstelling voor leningen afgesloten door de HVC, staan we garant voor leningen van sportverenigingen, verenigingsgebouw, zorgcentra en woningstichtingen. Hoewel we hier in het verleden nog nooit een nadeel door hebben ervaren, bestaat

er een risico dat één van de partijen niet aan zijn verplichtingen kan voldoen en de gemeente op de garantstelling wordt aangesproken.

Beheersmaatregel:

- Wij volgen actief de financiële positie en saldi leningen van instellingen waar we garant voor staan zodat we tijdig zicht hebben op de financiële positie van deze instellingen en zo nodig vroegtijdig kunnen ingrijpen.

Beheersen risico inzake de bedrijfsvoering van de ambtelijke organisatie

De risico's en de beheersmaatregelen betreffende de bedrijfsvoering op het gebied van personeel en ICT zijn opgenomen in de begroting 2020 van OVER-gemeenten. OVER-gemeenten heeft op basis van de GR een zeer beperkt weerstandsvermogen. De risico's op kostenoverschrijdingen worden daarom gedragen door de deelnemende gemeenten.

- Beheersmaatregel:
De raden worden periodiek geïnformeerd over de gang van zaken bij OVER-gemeenten. De Colleges worden middels het DB door kwartaalrapportages iedere drie maanden geïnformeerd over de financiële en personele gang van zaken binnen OVER-gemeenten.

Financiële kengetallen

Vanuit de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) worden deze financiële getallen opgenomen. Deze moeten meer zicht geven over de financiële positie en de vergelijkbaarheid daarvan met andere gemeenten.

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Netto schuldquote	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020
	Jaarrekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
A Vaste schulden	€ 12.246	€ 11.554	€ 15.837
B Netto vlottende schulden	€ 3.954	€ 3.600	€ 1.500
C Overlopende passiva	€ 1.124	€ 1.016	€ 1.000
D Financiële activa (incl. verstr. len.)	€ 4.732	€ 4.596	€ 4.906
E Uitzettingen < 1 jaar	€ 4.425	€ 800	€ 1.000
F Liquide middelen	€ 121	€ 150	€ 250
G Overlopende activa	€ 1.050	€ 1.000	€ 1.028
H Totale baten (excl. mut. reserves)	€33.895	€ 33.848	€ 35.661
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/Hx100%	21%	28%	31%

(bedragen x € 1.000)

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020
	Jaarrekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
A Vaste schulden	€ 12.246	€ 11.554	€ 15.837
B Netto vlottende schulden	€ 3.954	€ 3.600	€ 1.500
C Overlopende passiva	€ 1.124	€ 1.016	€ 1.000
D Financiële activa (excl. verstrekte leningen)	€ 803	€ 369	€ 803
E Uitzettingen < 1 jaar	€ 4.425	€ 800	€ 1.000

F Liquide middelen	€ 121	€ 150	€ 250
G Overlopende activa	€ 1.050	€ 1.000	€ 1.028
H Totale baten (excl. mutaties reserves)	€ 33.895	€ 33.848	€ 35.661
(A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	32%	41%	43%

(bedragen x € 1.000)

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Deze ratio geeft aan het Eigen Vermogen als percentage van het Totale Vermogen.

Hoe hoger de solvabiliteit, hoe beter de financieringspositie van de gemeente

Solvabiliteitsratio	31-12-2018 Jaarrekening 2018	31-12-2019 Begroting 2019	31-12-2020 Begroting 2020
A Eigen vermogen	€ 19.217	€ 19.265	€ 17.103
B Balanstotaal	€ 41.515	€ 40.024	€ 40.486
Solvabiliteit (A/B) x 100%	46%	48%	42%

(bedragen x € 1.000)

Kengetal grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant beoordeelt ieder jaar of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

Zoals uit onderstaand staatje blijkt, is er in Wormerland geen sprake meer van boekwaarden van grondexploitaties. De kengetallen zijn vanaf 2016 dan ook 0%.

Kengetallen grondexploitatie	31-12-2018 Jaarrekening 2018	31-12-2019 Begroting 2019	31-12-2020 Begroting 2020
A Niet in exploitatie genomen bouwgronden	€ 0	€ 0	€ 0
B Bouwgronden in exploitatie	€ 0	€ 0	€ 0
C Totale baten (exclusief mutaties reserves)	€ 33.895	€ 33.848	€ 35.661
Grondexploitatie (A+B)/C x 100%	0%	0%	0%

(bedragen x € 1.000)

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn.

Structurele exploitatieruimte	31-12-2018 Jaarrekening 2018	31-12-2019 Begroting 2019	31-12-2020 Begroting 2020
A Totale structurele lasten	€ 34.254	€ 33.637	€ 35.719
B Totale structurele baten	€ 35.055	€ 33.848	€ 35.968
C Totale structurele toevoegingen aan reserves	€ 302	€ 310	€ 368
D Totale structurele onttrekkingen aan reserves	€ 226	€ 412	€ 276
E Totale baten (exclusief mutaties reserves)	€ 33.895	€ 33.848	€ 35.661
Structurele expl.ruimte ((B-A) + (D-C))/E x 100%	2%	1%	0%

(bedragen x € 1.000)

Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De belastingcapaciteit van gemeenten wordt daarom berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 en uit te drukken in een percentage.

Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden			
	Jaarrekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
A OZB-lasten gezin bij gem. WOZ-waarde *)	€ 313	€ 313	€ 313
B Rioolheffing gezin bij gem. WOZ-waarde	€ 217	€ 227	€ 234
C Afvalstoffenheffing voor een gezin	€ 308	€ 326	€ 331
D Evt. heffingskorting			
E Totale woonlasten gezin bij gem. WOZ-waarde	€ 838	€ 866	€ 878
F Woonlasten landelijk gem. gezin t-1	€ 827	€ 721	€ 733
Woonlasten t.o.v. landelijk gem. jaar ervoor (E/F) x 100% (bedragen x €1.000)	101%	120%	120%

*) Bij de OZB-lasten is uitgegaan van de gemiddelde WOZ-waarde, tegen het eigenaarstarief. Hierin is dus niet meegenomen dat een deel van de gezinnen geen eigen woning heeft. Niet bekend is hoe dit bij de landelijk gemiddelde woonlasten is verwerkt.